

GENESIS 1:1-5

- 1 In het begin schiep God de hemel en de aarde.
- 2 De aarde was nog woest en doods, en duisternis lag over de oervloed, maar Gods geest zweefde over het water.
- 3 God zei: 'Er moet licht komen, 'en er was licht.
- 4 God zag dat het licht goed was, en hij scheidde het licht van de duisternis;
- 5 het licht noemde hij dag, de duisternis noemde hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Het eerste hoofdstuk van de Bijbel moeten we niet lezen als een natuurkundig, historisch verslag over het ontstaan van het heelal.

Dat is althans niet de bedoeling geweest van de Bijbelschrijvers.

Zo is het ook niet de bedoeling dat ouders op geboortekaartjes precies aangeven wat er de afgelopen 9 maanden zich allemaal heeft afgespeeld rond de verwekking en het ontstaan van het leven.

Daarvoor moet je bij arts zijn!

Het scheppingsbericht in de Bijbel heeft ook iets van een geboortekaartje.

Ouders kunnen op het geboortekaartje aangeven dat God hen een zoon of dochter geschonken heeft -en daarmee belijden ze iets-.

Zo is Genesis 1 het geboortekaartje van de wereld: 'heden heeft God ons de wereld geschonken'!

En over het 'hoe' of 'wat' kan je bij de biologen, de geologen en de natuurkundigen terecht.

En die zeggen de ene eeuw dat het zus is gegaan en de andere eeuw dat het zo is gegaan.

Interessant en nuttig om te weten, maar wat zij niet kunnen vertellen is dat het leven zinvol is en goed en dat het een bestemming heeft ontvangen.

Uitgerekend dat willen de eerste verzen van Genesis ons inprenten.

Aan het begin van alles en aan het einde van alles staat God.

En over dat begin en over dat einde wordt ons in beeldtaal gesproken in het eerste boek van de Bijbel, Genesis en het laatste boek, Openbaring.

Dat kan nu eenmaal niet anders, want het verleden is zo ver en de toekomst zo ongrijpbaar.

Genesis 1 opent niet met wetenschappelijke info, maar geeft een belijdenis vol geloof en bemoediging.

Als je niet meer weet waarvoor je leeft en als je de ervaring hebt dat afgronden van de chaos zich onder je openen, weet dan dat God van begin af aan alles tot zijn bestemming heeft geroepen.

Want dat betekent het woordje 'scheppen'.

Het Hebreeuwse woord dat hier voor wordt gebruikt is een woord dat alleen God toebehoort.

Scheppen is veel meer dan 'maken', het is meer 'iets tot zijn bestemming roepen'.

Hoe dat scheppen ging? door een oerknal, of een big bang? Lang geleden, kort geleden?

Doet er niet toe!!

Genesis vertelt ons aan de hand van de mij bekende weekkalender van 7 dagen, dat het leven geen toevalligheid is

Ik ben door God gewild, in Zijn handen, ik kan op Hem aan.

Mijn lot is niet bepaald door de zon, de maan en sterren -die worden later als lampjes opgehangen op de vierde dag- maar moet je niet vereren zoals Egyptenaren en Babyloniers deden.

En ik ben ook niet in de greep van duistere krachten en chaosmachten: God staat aan het begin en er boven!

Laat dat een belijdenis zijn voor 2012.

Wat er voor 'in het begin' was weten we niet, is niet interessant

Wel dat bij het scheppen door God er in het begin dit was: De aarde was nog woest en doods'. 'Woest', dat betekent totaal onbewoonbaar, onleefbaar, en 'doods' wil zoiets zeggen als ongeordend, vormloos en chaotisch.

En of dat nog niet genoeg is: 'duisternis lag over de oervloed'.

Het woord dat hier gebruikt wordt, duidt meestal op een grote watermassa.

De aarde was dus aanvankelijk alleen nog maar één grote, afgrondelijke, chaotische watermassa, waarover een dikke, dreigende duisternis hangt, een onmogelijke regio om te leven.

Woest en doods, in het Hebreeuws luidt dat; 'tohoewabohoe'.

'Tohoewabohoe'... Alleen al in die klank hoor je iets van het 'unheimische', zeg maar, van het verlorene van de aarde op dat moment.

De profeet Jeremia gebruikt diezelfde uitdrukking woest en doods in de situatie waar het land Israel met Gods oordelen te maken heeft gehad..

Woest en doods, zo voelden de Israëlitische ballingen in Babel zich 26 eeuwen geleden -toen Genesis werd opgetekend-, ook.

Ver van hun huis en ver van de tempel zullen zij zich hun leven als woest en doods hebben bestempeld, want de wereld leek wel zonder God.

Woest en doods, misschien herkennen wij dat ook als een ons bekende toestand.

Want is onze wereld in 2011 niet vaak chaotisch, vol waanzin, dwaling en verwarring?

En zijn er ook in ons eigen kleine leven misschien afgelopen jaar van die momenten geweest die je leven koud en guur maakten en een diep gevoel van verlorenheid gaven?

Genesis hoofdstuk 1 begint dit nieuwe jaar op de eerste dag van de week de bemoedigende boodschap:

God heeft het niet bij het woeste en doodse gelaten, want Hij ging er iets moois van maken!

En dat doet Hij steeds weer, ook in 2012.

Dat hoor je al in die zin: 'Maar Gods geest zweefde over het water.'

Je kan hierbij denken aan 'de wind of de storm van God', die zweeft over de afgrond.

Maar je kan hierbij ook denken aan het zweven van een vogel, een 'broedende' vogel.

Misschien is het nog het beste om aan dat laatste te denken en dan vooral aan de arend uit het lied van Mozes uit Deuteronomium 32:11 en 12

Het zelfde woord 'zweven' komt daar namelijk voor.

God wordt daar als een arend voorgesteld, die zijn jongen uit het nest werkt en dan met grote aandacht boven hen blijft zweven.

Als zo'n jonge vogel dan dreigt te pletter te vallen schiet hij pijlsnel naar beneden om dan beschermend zijn vleugels onder hem uit te spreiden.

Om dat beeld gaat het: 'maar Gods geest zweefde boven het water,' boven die afgrond.

God waakt over de afgrondelijke wereld, je woeste en doodse leven.

Hij is Boven ja om onder je te zijn als je te pletter dreigt te vallen.

Als de oude krachten van dat 'woest en doodse' opnieuw losbreken en je leven kapot maken, begint God a.h.w. iets nieuws uit te broeden.

Sterker, God begint te spreken: 'God zei'.

'God zei', Dat hoor je maar liefst tien keer in Genesis 1!

Zoals er later ook tien plagen zullen zijn om Egypte uit te komen en je met tien woorden/geboden het beloofde land binnen gaat.

En Jezus zal later volgens Mattheus tien tekenen van genezing verrichten.

God begint te spreken.

Er gaat een mooi verhaal over Rabbi Susja die vertelde dat zijn leermeester nooit verder kwam dan de woorden: 'God zei'.

Dan was hij zo van zijn stuk, want 'oh, dat spreken van God! Stel dat Hij eens niet gesproken had, wat waren we er dan beroerd aan toe'.

En God zei: 'Er moet licht komen!' En er was licht.

Licht, dat is leven. God wil dat de aarde leeft, Hij wil dat wij leven.

Het licht is goed, zegt God. En dat zegt Hij niet van de duisternis.

Hij riep meteen op de eerste dag het licht te voorschijn.

Hij wacht daar gelukkig niet lang mee, want op de aarde was het pikkedonker en het kan ook steeds weer nacht worden.

Er moet licht komen... 'God zag dat het licht goed was en Hij scheidde het licht van de duisternis'.

Het bevreedt ons misschien dat in Gods eerste scheppingsdaad ook meteen de duisternis meekomt.

Ja, dat er dat woeste en doodse was voordat de zonde zijn intrede deed in de wereld.

Kan dat wel? De schepping was toch van begin af aan 'goed'?

Ja zeker, maar het Hebreeuwse woord 'goed' betekent niet perfect, maar 'geschikt voor gebruik'.

Op een gegeven moment heeft God gezegd: nu is deze schepping met de chaos en de duisternis die erin is toch gereed voor het doel wat ik er mee voor ogen heb.

Er kunnen misschien nog allerlei rimpelingen zijn, maar nu toch geschikt genoeg voor Gods plan.

Mijn leven, deze wereld, het jaar 2012 met al zijn chaos en zonde is desondanks geschikt voor het plan dat God ermee heeft.

En je mag daarbij ook weten dat God scheiding maakte tussen het licht en de duisternis.

Hij noemt het licht 'dag' en de duisternis 'nacht'.

Hij geeft daarmee de duisternis dus zijn plek.

Van de nacht zegt hij dus niet dat die 'goed' is, want die mag geen etmaal duren.

Dan staat er: 'Het werd avond en het werd morgen, de eerste dag'.

Horen we dat goed?

De dag in de Bijbel begint in de avond en eindigt in het licht.

Voor westerlingen begint de dag 's morgens als het licht wordt en hij eindigt als het donker wordt.

Je zou er depressief van worden...

Maar volgens Israëlitisch besef begint de dag 's avonds en gaat het door het donker heen naar het licht.

En zo zal het ook zijn met onze wereldgeschiedenis en je leven: het gaat door donker naar licht.

In het laatste Bijbelboek, de Openbaring van Johannes 22:5 lees je dan ook: 'het zal er geen nacht meer zijn (...), want God de Heer zal hun licht zijn'.

Zitten we midden in het leven in het donker?

De eerste verzen van de Bijbel leren ons: weet dan dat het begin goed is!
Chaos, duisternis? De Geest Gods zweeft van meet af aan over die afgrondelijke wateren; het werd licht!
Met andere woorden: op God kun je aan, Hij laat ons niet zitten.
En in het midden van de geschiedenis kwam Hij als licht voor de mensen, zegt Johannes.
Dat geeft hoop voor het einde: een wereld waar geen nacht zal zijn.
Daarom wensen we elkaar een goede dag en een goed nieuw jaar en zeggen we tegen elkaar dat we op weg zijn naar Gods grote dag waar God ons zal verlichten.

Amen